

zločin § 87 tr. z. odňata zemskému trestnímu soudu v Brně a přikázána k provedení krajskému soudu v Uh. Hradišti, vyslovil se nejvyšší soud jako soud zrušovací v důvodech svého rozhodnutí mimo jiné takto:

Nelze přisvědčiti právnímu názoru stížnosti, že by delegace krajského soudu v Uh. Hradišti byla nepřípustnou proto, že tato trestní věc byla již odňata soudu, dle § 51 tr. ř. příslušnému, a dle § 62 tr. ř. přikázána zemskému trestnímu soudu v Brně, takže by opětovná delegace se přičila ustanovení § 62 tr. ř. Ustanovení tohoto paragrafu nerozeznává, na jakém důvodu se zakládá příslušnost soudu, mluví všeobecně jen o »soudu příslušném«. Soud, jemuž byla trestní věc přikázána dle § 62 tr. ř., jest soudem po zákonu příslušným právě tak jako soud, jehož příslušnost se opírá o jiné ustanovení trestního řádu. Není tedy závady, by trestní věc soudu dle § 62 tr. ř. přikázána, tomuto byla odňata a jinému soudu přikázána, jsou-li jinak dány podmínky § 62 tr. ř.

Čís. 260.

Pro skutkovou podstatu zločinu utrhání na cti obviňováním jest lhostejno, na koho obvinění bylo adresováno, jen když mohlo sloužiti za podklad vrchnostenského šetření neb aspoň pátrání proti osobě obviňované.

Pro posouzení otázky, jde-li o udání, obvinění ve smyslu § 209 tr. zák., jest rozhodným nikoliv slovné znění, nýbrž věcný obsah udání, obviňování.

(Rozh. ze dne 18. září 1920, Kr I 397/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované Terezie S. do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 14. dubna 1920, jímž stěžovatelka byla uznána vinnou zločinem utrhání na cti dle § 209 tr. z.

Důvody:

Provádějíc důvody zmatečnosti čís. 9 a) a 10 § 281 tr. ř., dovozuje zmateční stížnost především, že nalézací soud neprávem spatřuje v profesoru všeobecné babické školy v Praze, jemuž dopis inkrimovaného utrhačného obsahu adresován byl, vrchnost ve smyslu § 209 tr. z. Výtku je bezpředmětna a otázkou, zmateční stížností nadhozenou, netřeba se obírat. Přehlíží zmateční stížnost, že obžalovaná nebyla uznána vinnou, jakoby byla Emílii R-ovou pro vymyšlený na ni zločin u vrchnosti udala, nýbrž, že jmenovanou z vymyšleného na ni zločinu obviňovala takovým způsobem, že by její obvinění mohlo sloužiti za podklad vrchnostenského šetření neb aspoň k pátrání proti osobě obviňované. I je samozřejmo, že otázka, je-li profesor jmenované školy vrchností ve smyslu § 209 tr. z., je za tohoto stavu věcí lhostejnou. Dále namítá zmateční stížnost, že obvinění, obsažené v dopise, je příliš všeobecné, než by bylo mohlo dáti podnět k vyšetřování proti obviňované v něm Emílii R-ové. Nalézacím soudem zjištěn byl následující obsah dopisu jako obvinění ze zlo-

činu odehnání plodu: »...poněvadž od svého šestnáctého roku prováděla na svém těle všechny špatnosti, jakož i jiným osobám pomáhala a je známa jako odhaněčka plodů.« Dle názoru zmateční stížnosti není ani slovy, že Emilie R-ová na svém těle všechny špatnosti prováděla, ani tvrzením, že k něčemu takovému jiným osobám pomoci poskytovala, řečeno, že páchala zločin vypuzení plodu nebo se dopouštěla spoluviny na téměř zločinu. Je-li konečně někdo označen jako známý odháněč plodů, není prý tím o něm tvrzeno, že plod opravdu odháněl, poněvadž prý se může nacházeti v podezření klamném. Ale ani v tomto směru není zmateční stížnost odůvodněna. Ke skutkové podstatě zločinu utržení na cti náleží ovšem, by ve spojení s určitou osobou uvedeny byly vědomě za okolností v § 209 tr. z. vytčených vymyšlené skutečnosti, zakládající skutkovou podstatu některého zločinu, takovým způsobem, že jimi osoba ta křivě označována je jako pachatel zločinu, jež ve skutečnosti nespáchala. Nestačí zcela všeobecné, neurčité obviňování, které nespočívá na konkrétních skutečnostech. Pro posouzení otázky, jde-li o udání, obvinění z určitého zločinu, je však rozhodným nikoli slovné znění, nýbrž věcný obsah udání, obviňování a tu možno i o obsahu dopisu, o který jde v tomto případě, říci vším právem, že obsahuje obvinění ze zločinu. Emilie R-ová je označena v něm jako známá odháněčka plodů. Především nenasvědčuje ani slovné znění a smysl dopisu, který nad to místo podpisu nese pseudonym, ani konečně cíl, který dle zjištění nalézacího soudu dopisem byl sledován, nikterak tomu, že by byl jeho původce zamýšlel vzbuditi zdání, že podezření v něm proti R-ové vznesené, jest klamné, naopak v dopise se tvrdí, že je R-ová známa jako odháněčka plodů. V dopise nejsou sice uvedeny jednotlivé určité případy, v nichž by se byla R-ová zločinu, z něhož je obviňována, dopustila, ale je již oněmi slovy s dostatečnou určitostí označena jako osoba, která netoliko v jednotlivém případě, nýbrž častěji zločin ten spáchala. Ve spojení s tímto nařčením pak nabývají dostatečně přesného významu i slova o špatnostech, které by byla R-ová dle dalšího obsahu dopisu jednak na vlastním těle prováděla, jednak nápomocnou byla při nich osobám jiným, neboť nemůže tím býti vyrozumíváno nic jiného, než že se opětovně dopustila jednak zločinu odehnání plodu vlastního, jednak spoluviny na téměř zločinu u osob jiných. Správnosti tohoto pojmání věci není na závalu ta okolnost, že nejsou v dopise vyličený neb aspoň blíže naznačeny jednotlivosti, týkající se místa, času a zejména osob, k nimž by se byla odnášela domnělá trestná činnost obviňované. Jeť zločinné podnikání, z něhož je obviňována, takového rázu, že osobám, na něm přímo nesúčastněným nebo do něho jinak nezasvěceným, zůstávají podrobnosti, zejména osoby těch, na nichž byly trestné manipulace předsevzaty, utajeny tak, že se i v případech, kde trestné činy toho druhu byly opravdu spáchány, nelze podrobností obyčejně vůbec dopátrati. Spočívala by pak povážlivá nesrovnalost v tom, kdyby na jedné straně zločin utržení na cti spatřován byl v obvinění z jednoho skutku odpovídajícího pojmu některého zločinu, na druhé straně však by povaha téhož zločinu odpírána byla nařčením rázu stejně povážlivého neb i nebezpečnějšího obvinění z trestného jednání, během několika let na sobě i na jiných opětovně páchaného, jen proto, že není doloženo podrobnostmi, které se ale, jak blíže již dovoďeno bylo, následkem zvláštní povahy zločinu, z něhož

obviňováno, přesné znalosti osob na věci nesúčasných zpravidla vymykají i tam, kde čin toho druhu byl opravdu spáchán. Rozhodujícím jest však, mohlo-li obvinění sloužiti jako podklad vrchnostenského šetření neb aspoň pátrání proti Emilii R-ové, způsoblost tu pak rozsudek případným způsobem zjišťuje.

Čís. 261.

Stačí, byli-li vyšetřováním duševního stavu obviněného pověřeni soudní lékaři, příbrání psychiatrů není třeba.

Zločin utržení na cti jest dokonán udáním. Jeho pozdější odvolání nemůže způsobiti beztrestnost.

(Rozh. ze dne 18. září 1920, kr I 437/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Mořice H. do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 21. dubna 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem utržení na cti dle § 209 tr. z., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost dovolává se číselně důvodů zmatečnosti dle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. V rámci vývodů, dovozujících domnělý zmatek dle čís. 5, uplatňuje však v pravdě po většině důvod zmatečnosti dle čís. 4, který spatřuje v tom, že nalézací soud zamítl návrh obžalovaného, by o jeho duševním stavu byl vyžádán posudek fakulty. Zmateční stížnost vyslovuje pochybnosti o dostatečnosti a spolehlivosti dobrozdání, podaného za trestního řízení soudními lékaři, kteří, nejsouce odborníky-psychiatry, podali dobrozdání patrně na základě jediného pozorování obžalovaného, při čemž prý není ani zřejmo, jak dlouho pozorování to trvalo. Dospěli-li přes to i tito soudní lékaři k úsudku, že obžalovaný stížen je vrozenou sníženou inteligencí, pokud se týče vyloženou slabomyslností, je prý na snadě možnost, že by byli psychiatři došli k posudku, že je obžalovaný zcela blbý. Také prý nebylo za řízení zjištěno, jaký vliv mělo na způsoblost obžalovaného k upamatování se rozčilení, v němž se dle svědeckých údajů nacházel v době, kdy podával oznámení na Jiřího W.; tehdejší údaj jeho, že mu Jiří W. vzal 500 K, ač, jak zjištěno, peněz u sebe vůbec neměl, dá prý se vysvětliti buď jeho rozčilením, poněvadž Jiří W. s ním zle nakládal, nebo zjištěným zeslabením jeho způsoblosti k upamatování se. Nalézací soud odůvodnil zamítavé usnesení poukazem na ustanovení § 126 tr. ř. a označil návrh jako nezávažný. V tomto postupu nelze spatřovati porušení zásad řízení, jichž dbáti uloženo jest podstatou řízení, které má zabezpečiti hájení touž měrou jako trestní stíhání, a není tu tedy ani zmatku dle č. 4 § 281 tr. ř. Oba znalci, kteří zkoumáním duševního stavu obžalovaného byli pověřeni, jsou soudními lékaři, tedy osobami dle § 134 tr. ř. způsobilými a povolányými k tomu, by zkoumaly duševní stav těch, u nichž během trestního řízení bylo to shledáno potřebným. Není předpisu, dle něhož by úkol ten měl býti svěřován pouze psychiatrům. Jsou-li pak soudní lékaři přesvědčeni,